Guía Docente					
Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Economía e Empresa		Código		760G01007
Titulación					

Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6

Idioma	Castelán		
Modalidade docente	Presencial		
Prerrequisitos			
Departamento	Economía		
Coordinación	Alonso Fernández, Pablo	Correo electrónico	pablo.alonso.fernandez@udc.es
Profesorado	Alonso Fernández, Pablo Montes Solla, Paulino Paz Aldrey, Lucía	Correo electrónico	pablo.alonso.fernandez@udc.es paulino.montes.solla@udc.es lucia.aldrey@udc.es
Web	fagullo.info		
Descrición xeral	A asignatura de Economía e Empresa intégrase no plan de estudos da titulación no 1º curso como materia básica. En canto á justificación de esta asignatura podese dicir que posto que as relacións laborais prodúcense normalmente no seno das empresas, é imprescindibel para un especialista neste campo, posuir unhas nocións de Economía xeneral, facendo especial fincapié na análise da toma de decisións na empresa (o mercado: oferta e demanda, o consumo, a producción, os custes da producción, os ingresos e o beneficio, etc) e, por suposto, no factor traballo, no precio: o salario e na problemática do mercado laboral. A asignatura abrangue tanto a dimensión interna da empresa como das relacións coa súa contorna externa. Malia que pola súia natureza, esta materia ten un contido abstacto, integra, con todo, múltiples aspectos relacionados coa realidade social e os problemas de actualidade, aos que nos é moi difícil non ter que buscarlles unha interpretación ou unha explicación. A parte da análise técnica, imprescindible para o coñecemento do fucionamento dunhas empresas e en xeral dunhas economías cada vez máis complexas e globalizadas no seu funcionamento, preténdese que os alumnos desenvolvan actitudes éticas e críticas fronte ao papel da empresa na sociedade, recoñecer o función social da empresa ao ser quen contrata e remunera aos factores productivos, entre eles, o máis importanmte socialmente, o traballo. Polo que concederáselle tanta relevancia ao análise puramente económico e instrumental como aos aspectos sociais. A Integración desta asignatura no plan de estudos queda plenamente xustificada porque: 1. Responde á necesidade dun coñecemento máis técnico, dede o punto de vista económico, do ámbito das Relacións Laborais, á vez que se requiere dar resposta a problemas tan ineludibles como é paro, o funcionamento dos mercados, a toma de decisión das empresas na procura dos seus ouxetivos , o funcionamento das economías nacionais nun mundo globalizado, o crecemento e o desenvolvemento económico, etc. 2. Responde á letra e ao espírito da Lei de Reforma Universitaria cando considera que a universidade ha de servir para xerar coñecemento pero, ademais, debe transmitir ou transferir ese coñecemento á sociedade que a sustenta.		

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Coñecer a metodoloxía da análise económica e familiarizarse coa forma de efectuar as súas razonamientos. Coñecer e saber aplica-las diferentes ferramentas de análise económica na interpretación do comportamento do consumidor no mercado e na súa toma de decisións. Coñecer e saber aplica-las diferentes ferramentas de análise económica na interpretación do comportamento das empresas no mercado proveedor, entendendo o proceso de formación de custos e a toma de decisións para acadar os seus obxetivos. Coñecer as características do mercado no que opera a empresa, condicioantes da súas capacidade, autonomía e flexibilidade na toma de decisións. Comprender como a toma de decisións vai condicionar os resultados da empresa. Adquirir as competencias que permitan atopar a interpretación correcta dos indicadores de uso frecuente no eido empresarial e laboral.	A6 A10 A13 A14 A16 A18 A19 A20 A21 A26 A27 A29 A31 A32 A35	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B12 B14 B17	C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	**Subtemas**

Tema 1. O mercado e o consumidor.	1.1 O concepto de utilidade e a utilidade marxinal decrecente. A) Concepto de utilidade. B) A lei da utilidade marxinal decrecente. 1.2 O equilibrio do consumidor. 1.3 Aplicación do concepto de utilidade. A) Obtención dunha curva de demanda individual. B) O excedente do consumidor. C) A paradoxa da agua e os diamantes. 1.4 Concepto e características das curvas de indiferenza. A) Concepto de curva de indiferenza. B) Características das curvas de indiferenza. C) A Relación Marxinal de Substitución (RMS). 1.5 A recta de balance. O equilibrio para o consumidor. A) Espazo de presuposto e recta de balance. B) O equilibrio do consumidor. 1.6 Aplicacións das curvas de indiferenza. A) A curva renda-consumo. B) A curva prezo-consumo. C) O efecto renda e o efecto substitución. Manual de referencia: Mochón, F. (2006) Principios de Economía. Cap. 3. Lecturas alternativas: Blanco, J. y Aznar, J. Introducción la lana Economía. Cap. 4. Mochón, F. Economía. Teoría y Política. Cap. 6. Lipsey, R. Economía Positiva. Cap. 15. Bilas, R. Teoría Microeconómica. Cap. 3 y 4.

Tema 2. A producción e os seus custos.	2.1 O concepto de produción. A) A función de produción. B) Os períodos de decisión da empresa. 2.2 A produtividade e os rendementos na produción. A) O concepto de produtividade. B) Os rendementos e as fases da produción. 2.3 Concepto e clasificación dos custos. A) Definición de custo. B) Clasificación dos custos. C) Cuantificación dos custos. 2.4 Relación entre os custos da produción e os rendementos. A) Custos fixos, variables e totais. B) Custos medios, marxinais e totais. C) As relacións entre os custos e a súa representación gráfica. 2.5 Os custos a longo prazo. A) Características da curva de custos medios a longo prazo. B) As economías de escala e a dimensión excelente da empresa. Manual de referencia: Mochón, F. (2006) Principios de Economía. Cap. 4. Lecturas alternativas: Blanco, J. y Aznar, J. Introducción la lana Economía. Cap. 5. Mochón, F. Economía. Teoría y Política. Cap.6 y 7. Lipsey, R. Economía Positiva. Cap. 18. Bilas, R. Teoría Microeconómica. Cap. 6 y 7

Tema 3. A empresa no mercado, situacións de beneficios e perdas.	3.1 A competencia perfecta. A) Supostos conceptuais da competencia perfecta. * Caracterización do mercado. * Obxectivo das empresas. B) Os ingresos: concepto e clasificación. * Concepto de ingreso. * Clasificación. * Representación gráfica dos ingresos. C) Situacións da empresa no curto prazo. * Regras para alcanzar os máximos beneficios. * Posicións de equilibrio. * Obtención da curva de oferta dunha empresa. D) A competencia perfecta a longo prazo. 3.2 O mercado de monopolio A) Supostos conceptuais do monopolio. * Características do mercado. * Obxectivo das empresas. * Consecuencias do monopolio sobre os ingresos da empresa. B) Situacións de equilibrio para a empresa monopolista. * Regras para alcanzar o máximo beneficio. * Situacións de beneficio ou perdas. C) Posibilidades de actuación do monopolista: a discriminación de prezos. D) O monopolio en comparación coa competencia perfecta. * O custo social do monopolio. * Formas de regular o monopolio. Manual de referencia: Mochón, F. (2006) Principios de Economía. Cap. 5 y 6. Lecturas alternativas: Blanco, J. y Aznar, J. Introducción la lana Economía. Cap. 6 y 7. Mochón, F. Economía. Teoría y Política. Cap.8 y 9. Lipsey, R. Economía Positiva. Cap. 20 y 21. Bilas, R. Teoría Microeconómica. Cap. 8 y 9.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba práctica	A6 A10 A14 A16 A18 A19 A20 A21 A26 A27 A31 A32 A35 B1 B5 B6 B8 B9 C3 C4 C5 C6 C7 C8	20	22	42
Sesión maxistral	A6 A10 A18 A26 A29 A31 B8 B9 B12 B14 B17 C7	42	62	104
Proba obxectiva	A6 A13 A18 B2 B3 B4	3.5	0	3.5

Atención personalizada		0.5	0	0.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Proba práctica	Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado. Se realizarán prácticas dos contidos da asignatura. Dentro dos métodos existentes para facer prácticas dos contidos teóricos estudados utilizaremos o de probas de ensaio ou resposta libre coa posibilidade de ser complementados con probas de tipo test. A aplicación deste método implica a formulación dunha ou varias cuestións, que el alumno deberá desenvolver. O profesor utilizará como principios do procedimento de corrección: - A precisión na resposta. - A utilización de representacións gráficas como medio de expresión dos razonamentos. - A identificación dos conceptos e relacións relevantes. -Xerarquizar a súa importancia.
Sesión maxistral	É a información ou desenvolvemento de contidos que incide sobre o nivel de coñecementos do alumno e que serven de punto de partida para a consolidación das aprendizaxes. A lección maxistral consiste na exposición oral e sistematizada por parte do profesor, có fin de transmitir certos coñecementos ao alumno. É un recurso didáctico que permite ao profesor transmitir con precisión os conceptos mais importantes da materia, e debera polo xeral, reflectir coñecementos que lles sería difícil de atopar aos alumnos por outros meios. A lección maxistral servirá fundamentalmente para transmiti-los contidos do programa dunha forma sistematizada e respetando unha orde expositiva que teña en conta os aspectos seguintes: - Exposición dun marco global inicial que permita centra-lo tema. - Análise dos aspectos principais que integran o tema. - Síntese integradora do exposto. - Fixación breve e sinóptica do tema. Será empregada principalmente ao inicio dos contidos teóricos pois estes requiren dunha presentación global, sintética e con rigor científico e claridade expositivar.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación da aprendizaxe, cuxo trazo distintivo é a posibilidade de determinar se as respostas dadas son ou non correctas. Constitúe un instrumento de medida, elaborado rigorosamente, que permite avaliar coñecementos, capacidades, destrezas, rendemento, aptitudes, actitudes, intelixencia, etc. É de aplicación tanto para a avaliación diagnóstica, formativa como sumativa. A Proba obxectiva pode combinar distintos tipos de preguntas: preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Tamén se pode construír con un só tipo dalgunha destas preguntas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Proba práctica Proba obxectiva Sesión maxistral	Para un mellor rendimento na aprendizaxe e realización dos obradoiros e outros traballos é importante consultar co profesor os avances que se vaian realizando progresivamente para ofrecer as orientacións necesarias en cada caso e así asegurar a calidade do proceso de ensinanza-aprendizaxe. Esta recomendación está especialmente indicada no caso de estudantes con dedicación ao estudo a tempo parcial.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**

Proba práctica	A6 A10 A14 A16 A18 A19 A20 A21 A26 A27 A31 A32 A35 B1 B5 B6 B8 B9 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Propoñeranse a realización de prácticas, lecturas e análise de documentos, exposicións, etc., nalgún caso poderán facerse en grupo, procurando así unha aprendizaxe colaborativa entre os membros do grupo, e noutros teranse que facer individualmente.	40
Proba obxectiva	A6 A13 A18 B2 B3 B4	Farase unha proba obxetiva nas datas establecidas para exame final da asignatura que englobará os contidos da materia. A proba será un cuestionario de preguntas tipo test ou preguntas abertas ou ambas. O test será de resposta pechada con catro alternativas, soio unha certa, e os erros restarán ¼ do valor dun acerto. As preguntas de resposta aberta poderán ser unha breve explicación, un resumo, unha representación e interpretación de gráficas, a resolución de problemas, etc.	60
Outros			

Observacións avaliación

Este sistema de probas de avaliación continua (PACs) esixe a asistencia as sesións presenciais. A porcentaxe mínima de asistencia será do 70%, sen ter en conta as ausencias debidamente xustificadas, de acordo ao establecido pola normativa da UDC.
A proba obxectiva formularase en castelán e se poderá responder e calquera das linguas oficiais da UDC. En caso de desexala en galego, deberá indicarllo ao profesor una semana antes da súa realización. Non se poderán portar reloxos e teléfonos intelixentes.
As persoas que estudan con matrícula en réxime de estudo a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, aos que se lles recomenda seguir un plan de titorías personalizado, terán o mesmo sistema de avaliación que os estudantes a tempo completo, pero non terán a obriga da asistencia.
Cada unha das entregas e probas serán cualificadas sobre dez para facilitar a súa comprensión. A calificación final (CF) de APTO acadarase con 5 puntos, e será o resultado da seguinte operación:
CF= (Nota das PACs X 0,40) + (Nota da proba obxectiva final X 0,60).
A proba obxectiva. Se
realizará 1 proba final obxectiva que será un cuestionario de preguntas tipo
test ou preguntas abertas ou ambas. Esta
 proba será obrigatoria (se non se realiza, a
cualificación final será NP). O test desta proba será de resposta pechada, con catro alternativas e soamente unha
correcta. Os fallos restarán a carta parte dun acerto. Será necesario obter un 4, como mínimo, para poder engadila á cualificación media dos 3 obradoiros. En caso contrario, a cualificación final (CF) será exclusivamente a
da proba obxectiva, sen ponderar.
Probas de Avaliación Continua (PACs). Se
requirirá a asistencia e participación activa nas sesións presenciais e a
resolución das prácticas propostas. Se realizarán 3 obradoiros de control, un por cada un dos temas da materia (será
unha proba de completar, facer gráficas e/ou V/F, con material, en V/F: un erro
equivalerá á metade de 1 acerto). Cada falta de participación ou incumprimento
respecto ao tempo ou forma das entregas, terá unha penalización do 5% na
cualificación de cada obradoiro de control. Se non se realizan os obradoiros,
a cualificación final (CF) será exclusivamente a nota da proba obxectiva sen
ponderar.
Segunda oportunidade:
As cualificacións das diferentes metodoloxías de avaliación da primeira oportunidade da convocatoria soamente se manterán para a segunda oportunidade, na que se deberán cumprir os mesmos requisitos que se establecen para a primeira oportunidade.
Implicacións do plaxio:
A realización fraudulenta de proba ou actividades de avaliación implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o ou a estudante será cualificada con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario (Regulamento disciplinar do estudantado da UDC, art. 11, apdo 4 b).

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Francisco Mochón Morcillo (2006). Principios de Economía (3ª edición). McGraw-Hill, Madrid.

Bibliografía complementaria	- Paul Krugman, Robin Wells & Kathryn Graddy (2015). Fundamentos de Economía. Reverté, Madrid. - Juan López Torres (2012). Introducción a la Economía. Pirámide, Madrid. - Juan Blanco y Juana Aznar (2004). Introducción a la Economía. McGraw-Hill, Madrid. -Mochón Morcillo, Francisco. Principios de Economía. Editorial: McGraw-Hill.-Mochón Morcillo, Francisco. Economía Teoría y Política. Editorial: McGraw-Hill.-Lipsey, Richard G.. Introducción a -Fisher, Stanley y otros. Economía. Editorial: McGraw-Hill.-Castro, Antonio y otro. Introducción a -Bilas, Richard. Teoría Microeconómica. Editorial: Alianza Editorial.-Brandson, William. Teoría y Política Macroeconómica. Editorial: Fondo de Cultura Económica.-Samuelson, Paul. Economía. Editorial: McGraw-Hill.-Varias autores. Enciclopedia Práctica de Economía. Editorial: Ediciones Orbis.-Cuervo-Arango Martínez, Carlos y otro. Introducción a Editorial: McGraw-Hill.-Alonso, A. y Bouso, P. Introducción Práctica a -Duarte, A. y otros. Curso Elemental de Micro y Macroeconomía. Editorial: Cívitas.-Varian, Hall R. Microeconomía Intermedia. Editorial: Antoni Bosch.-Méndez Morales, José S. Economía y la empresa. Editorial: McGraw-Hill.-Wonnacott P. y Wonnacott, R. Economía. Editorial: McGraw-Hill.-Blanco Ramos, Ignacio. Economía. Editorial: Everest.-Mochon Morcillo, Francisco. Economía Básica. Editorial: McGraw-Hill.-Ochando Claramunt, Carlos y otros. Elementos Básicos de Economía. Editorial: Tirant Lo Blanch.-Febrero, Ramón y otros. Qué es -Baldwin, Carlos y otro. Introducción General a -Burningham, David y otros. Economía. Editorial: Pirámide.-O´kean, José María. Análisis del entorno económico de los negocios. Una introducción a la macroeconomía. Editorial: McGraw-Hill.-Alba, Alfonso y otros. Economía, Teoría y Política. Libro de problemas. Editorial: McGraw-Hill.-Tugores, Jorge y otros. Introducción a -Lipsey, Richard G. Prácticas de Economía Positiva. Editorial: Vicens-Vives.-Gimeno, Juan A. y otro.Introducción a Editorial: McGraw-Hill.-Jiménez Aguilera Juan y otro. Cuestiones y ejercicios de Teoría Económica. Editorial: Pirámide.-Escribá, F. Javier y otros. Introducción Práctica a Editorial: McGraw-Hill.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Non é imprescindible ter coñecementos previos sobre temas económicos, ainda que os alumnos procedentes do bacherelato de CC Sociais disporán dunha formación previa que lles permitirá facer un menor esforzo porque xa estarán algo acostumados a medoloxía empregada nas analise económicas e a súa terminoloxía ao ter cursado Economía e Economía e organización de empresas. Para un mellor rendimento na aprendizaxe é importante facer titorías grupais e individuais. Esta recomendación está especialmente indicada no caso de estudantes con dedicación ao estudo a tempo parcial.Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxetivo da acción número 5: "Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social" do "Plan de Acción Green Campus Ferrol" nesta materia deberán terse en conta as seguientes recomendacións: 1.- A entrega dos documentos producidos farase en formato dixital ou soporte informático, a través do correo electrónico, sen necesidade de imprimilos, excepto no caso que se indica no punto 2 (seguinte).2.- Se o alumno ten a dispensa que contempla a udc para non asistir as sesións presenciais, as produccións requeridas para a súa avaliación se farán todas agrupadas nunha única entrega en papel. Para facer un uso sustentable dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural, se fara a dobre cara, dúas páxinas por folla e sen plásticos.3.- Nesta materia traballarase para incorporar a perspectiva de xénero e identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e influir na contorna para fomentar valores de igualdade.4.- Tamén facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, ou psíquicas, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria, adaptando para elo, previa solicitude do alumno, a metodoloxía de ensinanza-aprendizaxe e a avaliación a cada caso particular.Coa finalidade de mellorar o sistema de garantía interna de calidade do noso centro, sería convinte que o alumnado atendese á solicitude realizada pola UDC, con periodicidade cuadrimestral, respecto a participar no proceso de avaliación das materias cursadas? e cuxa chamada realiza baixo o nome de ?AVALÍA? consistindo en responder as enquisas que avalían a docencia do profesorado en cada materia

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías